

Προς την επί των Εκκλ. και της δημ. Εκπ. Γραμματεΐαν

Ο επιθεωρητής των εις την Πελοπον. διδασκτικῶν καταστημάτων

Εγκλείω τήν αναφοράν μου περί του εν τη κωμοπόλει Αγίου Πέτρου αλληλοδιδασκτικού σχολείου, του μόνου ευρισκομένου κατά το παρόν εν ενεργεία καθ' ὅλην την ομώνυμον εκείνης επαρχίαν.

αποβάς εις ἄστρος παρετήρησα (τήν 10 8βρίου) εις την λεγομένην νήσον ἔξωθεν της οικίας του κ. Ζαφειροπούλου ἓν μικρόν αλληλοδιδασκ. σχολεῖον χωρητικόν 30 μαθητῶν. Ο κ. Ζαφειρ. ἐμελέτα να πέμψη δι' ἐξόδων του ἓνα ιεροδιάκονον ἐντόπιον εις το Πρότυπον της Αιγίνης, δια να σπουδάσῃ την μέθοδον και να διδάσκη τα εν ἄστρει παιδιά συμποσούμενα ἕως 25.

ἔχει ο κ. Ζαφ. και ἕτερον σχολεῖον ἀσκεπές χωρητικόν 100 περίπου μαθητῶν.

Εἰς τα καλύβια του αγίου Ιωάννου ἔχουσι σχολεῖον κτίριον ἀσκεπές, το οποίον ἠμπορεῖ να χωρήσῃ 200 μαθητάς. Ἐχουσι πόρους, ἰκανούς ἐκ των ἀναθημάτων του Καρυτσιώτου. τους παρεκίνησα να το τελειώσωσιν ὅσον δύνανται οἰλιγωρότερον' ἔχουν να διορίσωσιν και ἓναν συμπατριώτην των διδάσκαλον (Κυριακόν Ιωαννίδην).

Ἐκάλεσαν και διδάσκαλον ἐλληνικοῦ τον Θεοδόσιον Περγαμηνόν, ὅστις ταυτοχρόνως μ' ἐμέ ἔφθασεν εις τα καλύβια' φαίνεται ὅτι ἔχει τινάς γνώσεις σπουδάσας εις Κυδωνίας' μ' ἐζήτησαν ἓνα

τινά οργανισμόν, δείξας ότι είναι πρόθυμος ν' ακολουθήσῃ ὅ,τι ἐρ-
χεται ἐκ τῆς Κυβερνήσεως. παρακαλεῖται ἡ Γραμματεία νὰ τον
πέμψῃ, ἀν τὸ ἐγκρίνη, τὸν τοῦ προκαταρκτικοῦ σχολείου διοργα-
νισμόν. Επίτροποι τοῦ σχολείου εἶναι οἱ τοπικοὶ δημογέροντες.
Μαθητὲς 60 σχεδόν καὶ εἰς τὸ ἀλλήλ: καὶ 30 τοῦ ἐλληνικοῦ ἐρχό-
μενοι καὶ ἀπὸ τὰ περίξ.

Εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὰ κτίρια τῶν σχολείων τοῦ ἐλληνικοῦ
καὶ ἀλληλοδιδασκτικοῦ εἶναι ερεῖπια. Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἦσαν καταβα-
σμένοι κάτω εἰς τὰ καλύβια.

Εἰς Καστρί (12 8βρίου) ἔχουσι μίαν ἐκκλησίαν μετεσκευασμέ-
νην εἰς προσωρινόν σχολεῖον. εἰς αὐτὸ ἐδίδασκον ὁ Θεόδωρος
Τουλουχόπουλος 80-100 μαθητὰς, ἕως τὰ τέλη παρελθόντος, ὅτε
ανεχώρησεν, διότι δὲν ἠδύναντο οἱ κάτοικοι νὰ τον πληρώσωσιν.
ἀπεφάσισαν τῶρα νὰ τον ἐκλήσωσιν ὀπίσω. αὐτοὶ δια συνεισφο-
ρὰς ἐξοικονομοῦν τὰ ἡμίση τοῦ μισθοῦ ζητοῦν δι' ἀναφορὰς τῶν
καὶ ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν λοιπῶν.
ἡ Κυβέρνησις, ἀν τὸ ἐγκρίνη, δύναται νὰ υποχρεώσῃ τὸν ἡγούμε-
νον τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου νὰ πληρώσῃ τὰ λοιπά. εἰς μίαν
ἐνορίαν τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἔχουσι καὶ ἐλληνικόν διδάσκαλον τὸν
I.N. Πρωτοπαπά, διδάσκοντα 36 μαθητὰς. εἰς ἄλλην ἔχουσι ἄλλον
γραμματοδιδάσκαλον διδάσκοντα ἕως τὸ παρὸν 25 παιδία.

Εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον ἔχουσι, εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, ἐν σχολεί-
ον, τὸ ὁποῖον οἰκονομοῦμενον καλῶς δύναται νὰ χωρήσῃ ἕως 80
μαθητὰς· τὸ παραμελοῦσιν ὁμῶς, διότι ἐκτίσαν νέον δια 250 τὸ
ὁποῖον θέλουσι ἀποτελειώσῃ τὴν ἐρχομένην ἀνοιξιν. ὁ διδάσκαλος
φαίνεται ἀρκετὰ δυνατὸς καὶ ἐπιμελής· τὸν ὁδηγόν δὲν ἔβαλεν
ἀκόμη εἰς πράξιν, ὅθεν καὶ ἀπόδειξις κατὰ τὸ διάταγμα δὲν τοῦ
ἐδόθη· εἰς τοὺς τοιοῦτους με φαίνεται καλόν νὰ μὴ δίδεται μήτε
ἀποδεικτικόν μήτε δίπλωμα πρὶν βάλωσιν εἰς πράξιν τὸν Ὁδηγόν,
ἀλλέως ἤθελαν παραμελήσῃ τὸ πράγμα. Οἱ κάτοικοι ἐξαιτοῦνται
παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς αὐτῆς μηνιαίας
βοηθείας καὶ υπόσχονται νὰ ἐξοικονομήσωσι τὸν ἀλλήλ: καὶ ἐλλη-
νικόν ἐτι διδάσκαλον.

Πρὸς τούτο εἶχον συμφωνήσῃ με τὸν Θ. Περγαμηνόν ὅστις,
ἀφ' οὗ ἔστερξε καὶ ἔλαβεν ἐπὶ χεῖρας γρ. 1500, τοὺς παραίτησε
καὶ κατέβη εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην. Τῶρα ἐζήτησαν ἓνα ἄλλον, τὸν
ὁποῖον εἶχον πρότερον διδ. ἐλληνικόν καὶ γενόμενον γραμματέα
τοῦ πρώην διοικητοῦ αγίου Πέτρου· ἔχουσι μαθητὰς εἰς τὸ ἀλλήλ.
76 πρὸς τὸ παρὸν, συμποσούμενους ἕως τοὺς 120 καὶ ἐλληνικοὺς
25 ἢ περί τοὺς 40 με τοὺς συνερχομένους ἐκ τῶν περίξ.

Εἰς τὰ Δολιανά εἶναι διδάσκαλος ἀλληλοδ. διδάσκων εἰς ἰδιαί-
τερον σχολεῖον ἔχει δὲ 60 μαθητὰς περίπου. δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἐπι-
σκεφθῶ τὸ σχολεῖον τούτο διότι οἱ κάτοικοι πρὸ 2 ἡμερῶν εἶχαν
καταβεί εἰς τὰ καλύβιά τῶν. ὁ διδάσκαλος ὀνομάζεται Γεώργιος
Τζεβελόπουλος.

Τὰ δύο τετράδια τοῦ ὁδηγοῦ τὰ ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν καὶ τὸ
διάταγμα δὲν ἐστάλθησαν. ὅθεν παρακαλεῖται ἡ Γραμματεία νὰ
φροντίσῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν.

ἡ φιλομάθεια εἶναι μεγάλη καὶ ὁ υπέρ παιδείας ζήλος διάπυρος
τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης.

ἔχουσι πόρους ἐπιτοπίους ἰκανοὺς πρὸς ἐξοικονόμησιν σχολεί-
ων· περὶ τούτων θέλω ἀναφερθεῖ ἄλλοτε ἰδίως εἰς τὴν Σ. ἡμῶν Κυ-
βέρνησιν.

τὸ ὅλον τῶν μαθητῶν τῆς ἐπαρχίας αγίου Πέτρου 431
ἐξ ὧν ἐλληνικῶν σπουδαστὰς 106

Τὴν 14 τοῦ παρόντος τὸ ἐσπέρας ἐφθασα εἰς Τριπολιτσάν· τὴν
15 τὸ πρῶν ἐπεσκέφθην ἐξαίφνης τελείως ἀγνώριστος τὸ σχολεῖ-

ὄν είναι ἀρρητος τη αληθεία η ακαταστασία εις την οποίαν το εύρηκα. Κανείς των εντοπίων προυχόντων δεν έχει έννοιαν καμμίαν περί του διδασκάλου, και ο διδάσκαλος αμελεί περί του σχολείου και των μαθητών. αγωνίζομαι να διορθώσω όσα είναι δυνατόν. Ο χειμών φοβερίζει να μ' αποκλείση εδώ, ενώ ήλπιζα να διατρέξω τα ορεινότερα μέρη πριν δρυμίση.

Εκ Τριπολιτσάς την 16 8βρίου 1830

(Υπογραφή) Ι.Π.Κοκκώνης